

Sestra pamětnice

Pro tuto seminární práci jsem si vybrala mou kolegyni z domácí péče. Jejím přáním je zůstat v anonymitě, a proto budu její přání respektovat.

Její jméno je Ludmila a narodila se roku 1955 v malém městě na Slovensku. I když nikdo z jejích příbuzných nepracoval ve zdravotnictví, už od mala měla chuť pomáhat lidem. Proto se ve svých patnácti letech, po dokončení základní školy, rozhodla pro studium na Střední zdravotnické škole na Slovensku, pro obor dětská sestra. Bohužel, byla tato škola zrušena, a proto už jí dnes nenajdeme. Studium na této škole trvalo 4 roky a bylo zakončené maturitní zkouškou. Tehdy pro práci dětské sestry stačilo pouze střední vzdělání. Ludmila prospívala dobře. Nejvíc jí bavily předměty dětské lékařství a psychologie. Jako učební materiály používali výhradně knihy.

Praktická výuka Ludmilu velice bavila a nejvíce jí těšilo, když byl její pacient spokojený. V době, kdy Ludmila studovala, se na praxe v nemocnici docházelo již ve druhém ročníku. Docházela na oddělení interny, chirurgie a do jeslí. Pracovali vždy ve skupinkách pod dohledem profesorky. Se sestrami měli dobrý vztah, když bylo potřeba, se všim jim pomohly. Výkony, které prováděli, byly od těch nejjednoduchších, jako stlaní postelí, po ty složitější, jako například převazy a odběry biologického materiálu. Dělali to, co bylo zrovna potřeba. Ve druhém ročníku strávili studenti na praxi jeden den týdně, ve třetím ročníku dva dny týdně a ve čtvrtém ročníku tři dny týdně. Uniforma se skládala z modrých šatů dlouhých po kolena, bílé zástěry a bílého čepce.

Jak už jsem zmiňovala, obor dětská sestra byl zakončený maturitní zkouškou. Ludmila maturovala ze slovenského jazyka, ruského jazyka, dětského lékařství a psychologie. Prospěla s jedničkami a dvěma dvojkami. Ještě před maturitní zkouškou proběhl maturitní ples v kulturním centru, který si Ludmila velice užila. Vzpomíná si na své bývalé spolužačky a některé profesory. S některými bývalými spolužačkami se stále vídá.

Po ukončení SZŠ v roce 1974 Ludmila nepotřebovala žádné další vzdělání a mohla bez nutnosti dohledu vykonávat svojí práci. Nastoupila na místo dětské sestry na dětské interní oddělení do nemocnice Kramáre v Bratislavě. Praxe na střední škole jí ale nepřipravily na všechno. Nejvíce se naučila za pochodu při práci mezi zkušenými sestrami, které jí vše vysvětlily. Fungoval zde tří směnný provoz. Na tomto oddělení byly hospitalizované děti s onkologickým onemocněním. Ludmila byla velice silná a vždy měla před dětmi veselou náladu, snažila se je podpořit a rozesmát. Do dnes si ale pamatuje na jednu holčičku, kterou na oddělení přijímala. Popsala mi jí jako krásnou blondýnku s dlouhými vlasy. Holčička měla diagnostikovanou leukémii. Ludmila jí přivedla na její pokoj, kde byla i její spolubydlící, která ale z důvodu ozařování přišla o vlasy. Holčička se polekala a zeptala se Ludmily se slzami v očích, jestli taky přijde o své krásné vlasy. Ludmila se holčičku snažila uklidnit a řekla jí, že určitě ne. Po týdnu už holčička své krásné vlasy neměla. Zde pracovala po dobu tři a půl roku. Pracovní poměr zde ukončila z důvodu stěhování za manželem do Prahy.

V Praze Ludmila nastoupila na místo sestry v zubní klinice na Praze 2 v Anglické ulici. Práce zde nebyla namáhavá a směna byla vždy klidná. Po roce ale Ludmila otěhotněla a rozhodla se pro práci v jeslích.

V jeslích pracovala až do jejího porodu. Mezitím si Ludmila připomněla vše, co v péči o své dítě bude potřebovat. Práci s malými dětmi si velice užívala.

Po narození jejího prvního dítěte přišly časem na svět i dvě další, se kterými byla doma na mateřské dovolené. Toto období popisuje jako jedno z nejkrásnějších v jejím životě.

Po ukončení mateřské dovolené Ludmila nastoupila jako terénní sestra do domácí péče, kde pracuje dodnes. Pouze maturitní vzdělání ale nestačilo, proto si Ludmila musela dodělat specializaci na interní oddělení. Nastoupila tedy na školu v Brně. Přijímačky zde nebyly, a proto byla Ludmila přijata hned. Studovala ošetřovatelství, internu a psychologii. Z tohoto období má smíšené pocity. Studium bylo velice náročné, a proto byla často ve stresu a bála se testů a zkoušek. Na druhou stranu byla po dokončení specializace šťastná, že všechno zvládla a při slavnostním ceremoniálu obdržela diplom.

Po získání diplomu už mohla vykonávat svou práci naplno. V domácí péči je nyní už 30 let a je velice spokojená. V terénu má své stálé pacienty, které každý den navštěvuje, podává jim léky, převazuje rány, kontroluje celkový zdravotní stav, odebírá biologický materiál a mnoho dalších výkonů.

Sestru Ludmilu už znám rok a za tu dobu jsem jí v práci nepotkala se špatnou náladou. Je veselá a má smysl pro humor. Se všemi vychází velice dobře. Je pozitivní a nikdy za svou práci ve zdravotnictví si neprošla syndromem vyhoření, který je u sester velice častý. Do práce se těší každé ráno.

Sestry Ludmily jsem se zeptala na několik otázek, na které mi odpověděla následovně:

Jaký máte názor na dnešní sestry? Jaký je rozdíl mezi sestrami dřív a dnes?

Záleží na charakteru, schopnostech, zodpovědnosti a přístupu k práci. Největším rozdílem je však vzdělání. Pro to, aby sestra mohla pracovat bez dohledu, musí vystudovat nejméně vyšší odbornou školu nebo rovnou vysokou školu. Poté je na některých odděleních nutná také specializace.

Když porovnáte práci ve zdravotnictví v minulosti a dnes, chtěla byste se vrátit do minulosti?

To je složitá otázka. V minulosti jsem byla mladá a některé dnešní pomůcky jsem si nedokázala ani představit. Z tohoto důvodu už bych se do minulosti nevrátila. Dnes je ve zdravotnictví tolik pomůcek a nástrojů, které nám sestram usnadňují tolik práce. Zároveň se posunula dopředu i medicína, takže léčit některé pacienty je oproti dřívějšímu mnohem lehčí.

Jaké byste mi dala rady jakožto budoucí všeobecné sestře? Čemu bych se měla vyvarovat?

Určitě buď k pacientům empatická a vždy se ujisti, zda je něco netrápí nebo jestli něco nepotřebují. I když je vztah s pacienty velice důležitý, vyvaruj se silným citovým vazbám. Co se stane v nemocnici, ať zůstane v nemocnici. Pokud budeš nad věcmi moc přemýšlet a brát si je k srdci, brzy se projeví syndrom vyhoření. Také si dávej pozor na zneužívání. Když někteří pacienti zjistí, že jsi laskavá a se vším jim pomůžeš, začnou si z tebe dělat poskoka, a to určitě nechceš. Je dobré si najít přátele mimo zdravotnický obor, abys přešla na jiné myšlenky. Vyhrad si jeden den v týdnu pro sebe a relaxuj.

Tímto bych chtěla poděkovat sestře Ludmile za její čas a ochotu mi odpovědět na mé otázky a podělit se se mnou o své zkušenosti.

Veronika Lechnýřová BVO1